

Finanssiala ry

EU/965/2022-TEM-23

Perusmuistio; Yritysten kestäväää toimintaa koskeva huolellisuusvelvoite

U 13/2025

FA pitää U-jatkokirjelmäluonnoksen tavoitteita tärkeinä, mutta finanssialan mahdollisuutta pyytää kestävyystietoja arvoketjustaan ei saa rajoittaa

- Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. FA pitää Suomen kantaa pääasiallisesti kannatettavana.
- FA huomauttaa, että ehdotetulla Omnibus I -sääntelyllä rajoitettaisiin tosiasiallisesti mm. luottolaitosten ja muiden finanssialan yritysten mahdollisuutta saada kestävyystietoja pk-yrityksiltä. Ilman tarvittavia tietoja vihreiden ja vastuullisuuslinkattujen lainojen myöntäminen vaikeutuu, mikä voi heikentää pk-yritysten mahdollisuuksia saada kilpailukykyistä ja kestäväää rahoitusta.
- FA:n näkemyksen mukaan finanssialan sääntely, mukaan lukien delegoidut säädökset sekä Euroopan valvontaviranomaisten (EBA, EIOPA, ESMA) ohjeet ja valvontaodotukset, tulisi saattaa johdonmukaiseksi Omnibus I -muutosdirektiivin hyväksymisen yhteydessä. Tämä tapahtuisi finanssialaa koskevia velvoitteita uudelleen tarkastelemalla siten, että finanssialaa koskevat vaatimukset muotoiltaisiiin niin, ettei finanssialan yritysten tarvitsisi hankkia kestävyystietoja sellaisilta yrityksiltä, jotka eivät niitä ole velvollisia julkaisemaan.
- Tulevan Omnibus I -neuvottelutuloksen yhdenmukaistaminen muun ESG-sääntelyn kanssa on kesken. FA huomauttaa, että sääntelykentän yhtenäisyys saattaa vaarantua EU-jäsenvaltioiden välillä ja johtaa ei-toivottuun kansalliseen lisäsääntelyyn.

1 Finanssialan mahdollisuutta pyytää tietoja arvoketjustaan ei saa rajoittaa

Viitaten jatkokirjelmäluonnoksen ”Taloudelliset vaikutukset” -osioon, ehdotetulla Omnibus I -sääntelyllä rajoitettaisiin tosiasiallisesti mm. luottolaitosten ja muiden finanssialan yritysten mahdollisuutta saada kestävyystietoja pk-yrityksiltä. Ilman tarvittavia tietoja vihreiden ja vastuullisuuslinkattujen lainojen myöntäminen vaikeutuu, mikä voi heikentää pk-yritysten mahdollisuuksia saada kilpailukykyistä ja kestäväää rahoitusta. Tämä heikentää toisaalta myös finanssialan yhtiöiden mahdollisuuksia tukea vihreää siirtymää. FA painottaa, että finanssitoimijan tulee voida sopimussuhteissaan pyytää kestävyteen liittyviä tietoja (esimerkiksi hankekohtaisia tietoja vihreästä hankkeesta tai tietoja kestävyyskriteerilainan kriteerien toteutumisesta) ilman, että se voisi missään olosuhteissa vaikuttaa kyseessä olevan sopimuksen pätevyyteen.

Kansallisesti tulisikin aikanaan varmistaa, ettei tällaista niin sanottua ”arvoketjukattoa” laajenneta koskemaan kaikkea kestävyteen liittyvää tietoa, jota pyydetään kestävyysraportoinnin piiriin kuulumattomalta yritykseltä. ESG-tietoa käytetään pakollisesta sektorikohtaisesta sääntelystä johtuvien velvoitteiden täyttämiseen, kuten esimerkiksi riskienhallintatarkoituksiin. Pankkien vakavaraisuussääntely (ml. EBA:n vuonna 2026 voimaan astuva ESG-riskienhallintaa koskeva ohje) ja EKP:n valvontaodotukset edellyttävät kattavaa ESG-riskien tunnistamista ja hallintaa sekä riskien huomioimista pankkien liiketoiminnassa. Mikäli tietojen saantia rajoitetaan,

pankit eivät välttämättä voi samanaikaisesti täyttää tulevan EU-sääntelyn vaatimuksia ja toisaalta esimerkiksi kirjanpitolakiin esitettyjä kansallisia vaatimuksia, mikä luo sääntelyristiriidan.

2 Finanssialan sääntelyn ja Omnibus I -neuvottelutuloksen johdonmukaisuus muun ESG-sääntelyn kanssa

FA:n näkemyksen mukaan finanssialan sääntely, mukaan lukien delegoidut säädökset sekä Euroopan valvontaviranomaisten (EBA, EIOPA, ESMA) ohjeet ja valvontaodotukset, tulisi saattaa johdonmukaiseksi Omnibus I -muutosdirektiivin hyväksymisen yhteydessä. Tämä tapahtuisi ensisijaisesti finanssialaa koskevia velvoitteita uudelleen tarkastelemalla. Tulisi harkita, voidaanko finanssialaa koskevat vaatimukset muotoilla niin, ettei finanssialan yritysten tarvitsisi hankkia kestävyystietoja sellaisilta yrityksiltä, jotka eivät niitä ole velvollisia julkaisemaan. Edellä mainittu on todettu myös Euroopan parlamentin kannassa (P10_TA(2025)0264, tarkistus 5, julkaistu 13.11.2025.)

FA toteaa lisäksi, että esimerkiksi Euroopan pankkiviranomaisen säätämät lopulliset ESG-tietoja koskevat raportointivaatimukset (Pilari 3) kaikkien luottolaitosten osalta eivät ole vielä tiedossa. Myös viranomaisraportointiin (FINREP) sisältyvä ESG-tietojen kehikko on siirtymässä myöhempään vaiheeseen, ja sen sisältö on vielä täsmentymättä. Lisäksi esimerkiksi kestävä rahoituksen tiedonantoasetukseen (SFDR) ollaan tekemässä muutoksia vuoden 2026 aikana. Vielä ei siten tiedetä, miten muissa sektorikohtaisissa ESG-tiedonantoja sisältävissä säädöksissä yhdenmukaistetaan tulevat Omnibus I -substanssidirektiivin mukaiset soveltamisrajat ja muut vaatimusten yksinkertaistukset. FA toivoo, että kansallisesta lisäsääntelystä pidättäydytään tässä väliajassa ja pyytää lisäksi lainsäätäjää huomioimaan nämä seikat tulevan kansallisen valmistelun aikataulussa.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs